

EXPUNERE DE MOTIVE

LEGE pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul Penal și și pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală

1. DESCRIEREA SITUAȚIEI ACTUALE

“Atunci când un adult folosește forța sau amenințările pentru a obliga un copil să întrețină activități sexuale este destul de limpede că acel copil nu a consimțit la acele activități. Confuzia apare atunci când adultul și copilul se implică în activități sexuale în care nu este evident sau nu pare a fi prezent niciun comportament coercitiv(...). Atunci când un adult folosește forța sau amenințările pentru a obliga un copil să întrețină activități sexuale este destul de limpede că acel copil nu a consimțit la acele activități. Confuzia apare atunci când adultul și copilul se implică în activități sexuale în care nu este evident sau nu pare a fi prezent niciun comportament coercitiv. Lipsa violenței sau a constrângerii este frecvent interpretată în discursul abuzatorilor sau al apărătorilor acestora ca o consimțire din partea copilului(..) Copiii nu pot să consimtă cu adevărat/ să ofere un consimțământ valid la acte sexuale cu un adult.” (George Visu – Consimțământ sau constrângere. Cercetare psihologică și perspectivă legală.

Agresiunile de natură sexuală săvârșite asupra minorilor, dar și alte categorii de infracțiuni precum traficul de minori și traficul de persoane, proxenetismul și pornografia infantilă reprezintă fapte grave, care afectează în mod iremediabil integritatea fizică și psihică a minorilor. Un număr mare de astfel de infracțiuni rămân necunoscute autorităților pentru perioade lungi de timp, chiar și familiei victimelor, iar în cazurile în care faptele ajung să fie cunoscute sau semnalate de presă, ele sunt doar foarte rar raportate în mod oficial autorităților și nu pot fi luate măsurile care se impun pentru identificarea, prinderea și pedepsirea autorilor acestora. Mai mult, agresorii sexuali acționează cel mai adesea în cadrul unor grupuri infracționale organizate care sunt foarte greu de identificat și de pus sub acuzare. Astfel, se ajunge la situații în care termenul de prescripție se scurge înainte ca dosarele să poată fi finalizate, iar autorii acuzați în mod oficial.

1.1. **La nivel internațional, violența sexuală este omniprezentă; este un fenomen structural și global care nu are bariere naționale.**

Această formă de violență apare în fiecare cultură, la toate nivelurile societății și în fiecare stat al lumii. Datele relevante cuprinse în studiile internaționale indică faptul că cel puțin o femeie din cinci a suferit o tentativă sau un viol, comise de către un partener intim în timpul vieții. În plus, până la o treime dintre femei, atunci când povestesc despre prima lor experiență sexuală, afirmă că au fost forțate. Marea majoritate a victimelor sunt femeile și copiii de ambele

sexe. Violența sexuală este privită ca o problemă globală, nu numai în sens geografic, ci și în ceea ce privește vârsta și sexul categoriilor afectate de acest tip de violență.

Violența sexuală are loc într-o varietate de circumstanțe și locuri cum ar fi: locuință, locul de muncă, școală și comunitate. În multe cazuri, acest tip de violență începe încă de la vârste fragede, din copilărie sau din adolescență. O rată ridicată de inițiere sexuală forțată a fost raportată în cadrul studiilor realizate la nivelul populației, realizate în zone foarte diverse ale globului precum: Camerun, Caraibe, Peru, Noua Zeelandă, Africa de Sud și Tanzania. Conform acestor studii, între 9% și 37% dintre adolescente și între 7% și 30% dintre adolescenți au raportat constrângeri sexuale din partea membrilor familiei, ale profesorilor, prietenilor sau străinilor.

Violența sexuală are un impact negativ semnificativ asupra sănătății persoanelor fizice și a populației. Potențiale consecințe asupra sănătății reproducerii și sexuale sunt numeroase: infecții cu transmitere sexuală, denumite în continuare ITS, virusul imunodeficienței umane/sindromul imunodeficienței dobândite, denumit în continuare HIV/SIDA, precum și risc crescut pentru adoptarea unor comportamente sexuale riscante, de exemplu, implicare sexuală timpurie și crescută și expunerea la parteneri mai mari și mai mulți, sarcini nedorite.

De asemenea, consecințele violenței sexuale asupra sănătății mintale pot fi la fel de grave și de lungă durată. Victimele abuzurilor sexuale sunt mai predispuse la depresie, consum de substanțe interzise, alcool, tulburare de stres posttraumatic, denumită în continuare PTSD, și sinucidere decât persoanele care nu au fost abuzate. Abuzul sexual la nivel mondial este o cauză majoră a PTSD, reprezentând aproximativ 33% din cazuri la femei și 21% din cazuri la bărbați.

Violența sexuală constituie un eveniment extrem de traumatizant, indiferent că este vorba de un incident unic sau de incidente repetate pe o perioadă mai lungă de timp. Consecințele violenței sexuale nu se limitează doar la impactul imediat, ci afectează viața și demnitatea persoanei pe termen lung. Urmările violenței sexuale pot varia în funcție de vârstă, personalitate, natura incidentului și a relației în care se află victima cu agresorul, astfel că persoanele care au trecut prin experiențe de violență sexuală se confruntă cu consecințe extrem de grave care le afectează pe termen lung funcționarea fizică, emoțională, comportamentală, cognitivă, socială și profesională.

Violența sexuală poate adopta forme diferite, fără a se limita doar la actele de contact sexual neconsimțite, putând include o gamă largă de comportamente sexuale, inclusiv încercări de a obține un act sexual, hărțuire sexuală, umilire, șantaj, constrângere, exploatare sexuală și mutilare genitală feminină.

Prin Convenția Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatarei sexuale și a abuzurilor sexuale*) adoptată la Lanzarote, 25 octombrie 2007, s-a statuat în art. 18

următoarele obligații ale statelor membre cu privire la incriminarea faptelor care reprezintă abuzuri sexuale împotriva copiilor.

Art. 18: Abuzuri sexuale

“1. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura de incriminarea următoarelor fapte comise cu intenție:

a) activități sexuale cu un copil care, potrivit prevederilor în vigoare ale dreptului național, nu a împlinit vârsta legală pentru viața sexuală;

b) activități sexuale cu un copil dacă:
- se folosesc constrângerea, forța ori amenințările; sau
- se abuzează de o poziție recunoscută ca fiind de încredere, de autoritate sau de influență asupra copilului, inclusiv în cadrul familiei; sau
- se abuzează de o situație de vulnerabilitate deosebită a copilului, mai ales datorită unui handicap psihic sau fizic ori datorită unei situații de dependență.

2. În scopul aplicării paragrafului 1, fiecare parte va decide vârsta până la care este interzisă desfășurarea de activități sexuale cu un copil.

3. Prevederile paragrafului 1 lit. a) nu se aplică activităților sexuale consimțite între minori.”

Potrivit definiției date de Convenția de la Lanzarote prin termenul **copil** se înțelege orice persoană cu vârsta mai mică de 18 ani (art. 3).

Aceeași definiție a copilului se regăsește și în **Directiva nr. 92/2011 privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile și de înlocuire a Deciziei-cadru 2004/68/JAI a Consiliului**. Potrivit directivei, **vârsta consimțământului sexual** este vârsta sub care este interzisă în conformitate cu legislația națională, **practicarea activităților cu un copil** (persoană cu vârsta mai mică de 18 ani).

Directiva instituie norme minime privind definirea infracțiunilor și a sancțiunilor în ceea ce privește abuzul sexual asupra copiilor și exploatarea sexuală a copiilor, pornografia infantilă și ademenirea copiilor în scopuri sexuale. Directiva introduce, de asemenea, dispoziții care să asigure o mai bună prevenire a săvârșirii infracțiunilor respective și o mai bună protecție a victimelor acestora. Astfel, constituie infracțiuni determinarea, cu scop sexual, a unui copil care nu a împlinit vârsta consimțământului sexual să asiste la activități sexuale sau la abuzuri sexuale, chiar și fără a fi obligat să participe, este posibilă de aplicarea unei pedepse cu închisoarea cu maximum de cel puțin un an. Practicarea unor activități sexuale cu un copil care nu a împlinit vârsta consimțământului sexual este posibilă de aplicarea unei pedepse cu închisoarea cu maximum de cel puțin cinci ani. Incitarea sau recrutarea unui copil în scopul participării la spectacole pornografice sau obținerea de foloase sau exploatarea unui copil în orice alt fel în

acest scop este pasibila de aplicarea unei pedepse cu inchisoarea cu maximul de cel puțin cinci ani, daca copilul nu a ajuns la varsta consimțământului sexual, și de cel puțin doi ani, daca copilul a depășit varsta respectiva. Constrangerea sau forțarea unui copil sa practice prostituția infantila sau amenințarea unui copil in astfel de scopuri este pasibila de aplicarea unei pedepse cu inchisoarea cu maximul de cel puțin zece ani, daca copilul nu a ajuns la varsta consimțământului sexual, și de cel puțin cinci ani, daca copilul a depășit varsta respectiva.

Achiziționarea sau deținerea de pornografie infantila este pasibila de aplicarea unei pedepse cu inchisoarea cu maximul de cel puțin un an. Obținerea cu buna știință, prin intermediul tehnologiei informațiilor și comunicațiilor, a accesului la pornografie infantila este pasibila de aplicarea unei pedepse cu inchisoarea cu maximul de cel puțin un an. Producerea de pornografie infantila este pasibila de aplicarea unei pedepse cu inchisoarea cu maximul de cel puțin trei ani.

O statistica realizata la nivelul anului 2021 in functie de continente si populatie, reflect următoarele optiuni ale statelor in privinta stabilirii vârstei consimțământului sexual pentru copii:

country	pop2021	ageConsent
Nigeria	211400.7	11
Philippines	111046.9	12
Angola	33933.61	12
Japan	126050.8	13
Niger	25130.82	13
Burkina Faso	21497.1	13
Comoros	888.451	13
China	1444216	14
Brazil	213993.4	14
Bangladesh	166303.5	14
DR Congo	92377.99	14
Germany	83900.47	14
Italy	60367.48	14
Myanmar	54806.01	14
Colombia	51265.84	14
Peru	33359.42	14
Madagascar	28427.33	14
Malawi	19647.68	14
Ecuador	17888.48	14
Chad	16914.99	14
Bolivia	11832.94	14
Portugal	10167.93	14
Hungary	9634.164	14
Austria	9043.07	14
Serbia	8697.55	14
Paraguay	7219.638	14
Bulgaria	6896.663	14
Albania	2872.933	14
Estonia	1325.185	14

Mauritius	1273.433	14	
Montenegro	628.053	14	
Cape Verde	561.898	14	
Sao Tome and Principe	223.368	14	
Micronesia	116.254	14	
Liechtenstein	38.25	14	
San Marino	34.017	14	
Thailand	69950.85	15	
France	65426.18	15	
Poland	37797.01	15	
North Korea	25887.04	15	
Romania	19127.77	14	
Syria	18275.7	15	
Cambodia	16946.44	15	
Guinea	13497.24	15	
Czech Republic	10724.56	15	
Greece	10370.74	15	
Sweden	10160.17	15	
Honduras	10062.99	15	
Laos	7379.358	15	
Denmark	5813.298	15	
Costa Rica	5139.052	15	
Croatia	4081.651	15	
Uruguay	3485.151	15	
Slovenia	2078.724	15	
Solomon Islands	703.996	15	
Iceland	343.353	15	
Kiribati	121.392	15	
Saint Vincent and the Grenadines	111.263	15	
Aruba	107.204	15	
Monaco	39.511	15	
United States	332915.1	16	11+ SUA, CAN, ISR
Indonesia	276361.8	16	
Russia	145912	16	
United Kingdom	68207.12	16	
South Africa	60041.99	16	
Spain	46745.22	16	
Algeria	44616.62	16	
Ukraine	43466.82	16	
Canada	38067.9	16	
Uzbekistan	33935.76	16	
Malaysia	32776.19	16	
Ghana	31732.13	16	
Nepal	29674.92	16	
Venezuela	28704.95	16	
Cameroon	27224.27	16	

Australia	25788.22	16
Taiwan	23855.01	16
Sri Lanka	21497.31	16
Kazakhstan	18994.96	16
Zambia	18920.65	16
Senegal	17196.3	16
Netherlands	17173.1	16
Zimbabwe	15092.17	16
Belgium	11632.33	16
Cuba	11317.51	16
Jordan	10269.02	16
Azerbaijan	10223.34	16
Tajikistan	9749.627	16
Belarus	9442.862	16
Papua New Guinea	9119.01	16
Israel	8789.774	16
Switzerland	8715.494	16
Togo	8478.25	16
Kyrgyzstan	6628.356	16
Turkmenistan	6117.924	16
Singapore	5896.686	16
Finland	5548.36	16
Norway	5465.63	16
New Zealand	4860.643	16
Mauritania	4775.119	16
Moldova	4024.019	16
Georgia	3979.765	16
Mongolia	3329.289	16
Jamaica	2973.463	16
Armenia	2968.127	16
Lithuania	2689.862	16
Namibia	2587.344	16
Botswana	2397.241	16
Lesotho	2159.079	16
Latvia	1866.942	16
Trinidad and Tobago	1403.375	16
Fiji	902.906	16
Luxembourg	634.814	16
Suriname	591.8	16
Brunei	441.532	16
Belize	404.914	16
Bahamas	396.913	16
Vanuatu	314.464	16
Barbados	287.711	16
Samoa	200.149	16
Saint Lucia	184.4	16
Guam	170.179	16
Grenada	113.021	16

Tonga	106.76	16
Antigua and Barbuda	98.731	16
Andorra	77.355	16
Dominica	72.167	16
Marshall Islands	59.61	16
American Samoa	55.1	16
Saint Kitts and Nevis	53.544	16
Palau	18.169	16
Cook Islands	17.565	16
Mexico	130262.2	17
Ireland	4982.907	17
Cyprus	1215.584	17
Nauru	10.876	17
India	1393409	18
Ethiopia	117876.2	18
Egypt	104258.3	18
Vietnam	98168.83	18
Turkey	85042.74	18
Tanzania	61498.44	18
Kenya	54985.7	18
Uganda	47123.53	18
Argentina	45605.83	18
Iraq	41179.35	18
Ivory Coast	27053.63	18
Mali	20855.74	18
Chile	19212.36	18
Guatemala	18249.86	18
Somalia	16359.5	18
Rwanda	13276.51	18
Benin	12451.04	18
Burundi	12255.43	18
Tunisia	11935.77	18
Haiti	11541.69	18
South Sudan	11381.38	18
Dominican Republic	10953.7	18
Sierra Leone	8141.343	18
Lebanon	6769.146	18
Nicaragua	6702.385	18
El Salvador	6518.499	18
Republic of the Congo	5657.013	18
Liberia	5180.203	18
Panama	4381.579	18
Eritrea	3601.467	18
Gambia	2486.945	18
Gabon	2278.825	18
Equatorial Guinea	1449.896	18
Djibouti	1002.187	18
Bhutan	779.898	18

Malta	442.784	18	
Seychelles	98.908	18	
Northern Mariana Islands	57.917	18	
Vatican City	0.8	18	
Niue	1.619	19	
South Korea	51305.19	20	
Bahrain	1748.296	21	

Din datele de mai sus reiese că la nivel European, 8 state au ca vârstă a consimțământului sexual – 14 ani (inclusiv România), 7 state – 15 ani, iar 11 state europene (plus SUA, Canada și Israel) au optat pentru vârsta de 16 ani. State de pe alte continente au optat pentru vârste cuprinse între 17 ani și până la 21 de ani ca vârste legale sub care este interzisă practicarea activităților cu un copil.

1.2. La nivel național:

România rămâne pe primul loc în Europa în ce privește originea victimelor traficului de persoane. Un raport al Departamentului de Stat al Statelor Unite ale Americii plasează România pe lista țărilor aflate la nivelul Tier 2 Watchlist la nivelul acțiunilor întreprinse pentru prevenirea și combaterea infracțiunilor de trafic de persoane. România se plasează și în topul listei cu cel mai mare număr de victime ale infracțiunilor sexuale din Europa, 80% dintre aceste victime fiind femei și copii.

Cele mai subtile forme de coerciție și de manipulare psihologică ori afectivă sunt incompatibile în opinia psihologilor, cu noțiunea de consimțământ valid. Abuzatorii exploatează poziția de putere pe care o au asupra copilului, sexualizează treptat copilul, îi transmit (explicit sau implicit, prin comportament) cunoștințe eronate despre sexualitate, care însă sunt favorabile abuzului și astfel atrag și manipulează copilul în relația abuzivă.

Din păcate, practica organelor judiciare și ale instanțelor judecătorești a relevat numeroase carente în modul de interpretare și de apreciere a valabilității consimțământului victimelor minore în cazul infracțiunilor sexuale. Fără îndoială, atributul aprecierii valabilității consimțământului este al organelor judiciare, dar în numeroase cazuri, ajunse inclusiv în atenția publicului prin intermediul ONG-urilor și al presei, exercitarea acestei prerogative s-a făcut la modul de a așeza pe umerii copilului – victima responsabilitatea abuzului sexual la care a fost supus, după criterii mai degrabă subiective și nu legale. Aprecierea valabilității consimțământului victimelor minore presupune în primul rând a se stabili dacă victima minoră a înțeles sau nu semnificația actului sexual și a tuturor consecințelor pe care acesta le implică pentru persoana sa, pentru evoluția dezvoltării sale fizice și emoționale.

Aprecierea valabilitatii de la caz la caz, in fiecare dosar distinct nu se realizeaza prin raportare la vârsta minorilor victime, ci în functie de datele concrete ale spetei. Raportarea cu întârziere a abuzurilor sexuale organelor judiciare, administrarea dificilă a unui probatoriu relevant determinate de specificul acestor fapte de abuz sexual (lipsa probelor directe), existenta si a unor situatii circumstantiale care afecteaza aprecierea valabilitatii consimtamentului victimei minore si stabilirea constrangerii morale, psihologice, afective – genereaza practica neunitara a organelor judiciare, erori in privinta incadrarii juridice a faptelor si nu în ultimul rând, imposibilitatea sanctionarii eficiente si proportionale a agresorilor (*date extrase din Raportul Inspectiei Judiciare privind practica instantelor de judecata si a parchetelor de pe langa acestea in investigarea si solutionarea cauzelor privind infractiuni la viata sexuala cu victime minore*).

Parlamentul și-a asumat in ultimii ani solutii legislative prin care să dea un plus de eficienta luptei societatii impotriva abuzurilor sexuale si a violentei de orice fel indreptate impotriva copiilor si a femeilor si sa garanteze o protectie reala acestor categorii vulnerabile, inclusiv tragerea la răspundere penală a agresorilor indiferent de timpul scurs de la data săvârșirii faptei. Prin Legea nr.217/2020 s-a prevazut creșterea pedepselor minime pentru infracțiunile de natură sexuală asupra minorilor, astfel încât agresorii să nu mai poată primi pedepse cu suspendare. Aceeași lege prevede și înlăturarea termenului de prescripție a răspunderii penale pentru persoanele care săvârșesc infracțiuni de viol ori act sexual cu un minor. Ulterior, prin Legea nr.186/2021, și alte infracțiuni deosebit de grave, precum traficul de minori ori traficul de persoane, proxenetism, agresiunea sexuală asupra minorilor și sclavia au fost incluse in categoria infractiunilor imprescriptibile. Numărul minorilor care cad zilnic victime ale abuzurilor sexuale pe internet si pe rețelele sociale a crescut considerabil începând cu anul 2020 – anul de debut al pandemiei COVID19. In Romania se inregistreaza din ce in ce mai multe cazuri de pornografie infantila, fenomen care produce traume psihologice grave asupra copiilor, conform datelor publicate de Organizatia Salvati Copiii. Astfel, dintre cele peste 2.700 cazuri raportate anual catre organizatie, prin punctul civil de raportare esc ABUZ, cca 1.500 reprezinta materiale ce infatiseaza abuz sexual asupra copiilor. Cele mai multe dintre victime au varsta mai mica de 10 ani. În ceea ce priveste varsta victimelor, 12% reprezinta rapoarte care infatiseaza copii cu varsta aproximativa de pana in cinci ani, 73% dintre rapoarte prezinta copii cu varsta aproximativa intre 6 si 10 ani, 13% victime cu varsta intre 11-15 ani, iar doua procente victime cu varsta peste 16 ani. 35 dintre victimele infatisate in materiale aveau varsta sub un an. Literatura de specialitate disponibila arata ca existenta si diseminarea materialelor cu caracter pornografic infantil in spatiul online duc la revictimizare, avand efecte negative suplimentare asupra copiilor prezenti in imagini. Totodata, specialistii psihologi vorbesc despre sentimente crescute de anxietate, rusine si neputinta, cat si despre traume psihologice care merg dincolo de diagnosticul traditional de

tulburare de stres post-traumatica, anxietate si depresie, observate la victimele formelor traditionale de abuz. Mai mult, proliferarea acestui tip de continut creste riscul de expunere a altor copii la materiale daunatoare dezvoltarii lor emotionale

Pentru aceste motive, initiatorii apreciază că infractiunea de pornografie infantila este o faptă extrem de gravă si trebuie inclusa in categoria celorlalte infractiuni imprescriptibile prevazute la art. 153 alineatul (2), litera c) Cod Penal.

2. SCOPUL URMĂRIT PRIN PREZENTUL PROIECT DE LEGE. SCHIMBĂRI PRECONIZATE

Finalitatea urmărită de prezentul proiect de lege este de a ridica la 15 ani vârsta consimțământului sexual si de a incrimina distinct infractiunea de viol *săvârșit asupra unui minor, precum și cea de agresiune sexuală săvârșită asupra unui minor și infractiunea constand in determinarea sau înlesnirea întreținerii de acte sexuale sau de natură sexuală între minori*, cu forme agravante si pedepse proportionale.

In privinta activitatilor sexuale reciproc consimtite intre persoane apropiate ca vârsta si ca nivel psihologic si fizic de dezvoltare sau maturitate, si numai in măsura in care faptele nu ar implica un abuz, a fost stabilita o cauza de nepedepsire (utilizata si in alte legislatii europene precum Codul Penal Francez sub forma "exceptiei *Roméo et Juliette*"): astfel faptele nou incriminate nu se sancționează dacă diferența de vârstă între făptuitor și victimă nu depășește 3 ani. Diferența de vârstă nu se aplică, iar faptele se sancționează însă dacă acestea au fost comise în una din împrejurări precum:

- a) de un membru de familie al minorului sau de o persoană care conviețuiește cu minorul;
- b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei stări de incapacitate fizică sau psihică, precarității situației sale economice sau sociale ori altei cauze;
- c) fapta a avut ca urmare vătămarea corporală sau a pus în pericol viața minorului în orice alt mod;
- d) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;
- e) fapta a fost săvârșită de două sau mai multe persoane împreună;
- f) fapta a fost săvârșită de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor;

g) fapta a fost săvârșită în schimbul unei remunerații, al unui folos material ori al unui avantaj în natură sau al promisiunii unor astfel de beneficii.

Prin inițiativa legislativa, autorii au inclus un nou criteriu al vulnerabilității minorului victima: situația precarității situației sale economice sau sociale, având în vedere numeroasele cazuri de abuzuri și exploatare sexuală împotriva copiilor defavorizați, din familii foarte sărace, care practică cerșetoria sau prostituția sub amenințarea agresorilor, care nu au un loc de domiciliu/reședință stabilă sau care se află în diverse centre sau adăposturi.

Un alt efect al proiectului privește majorarea limitelor de pedeapsă pentru fapta constând în întreținerea oricărui act de natură sexuală cu un minor care practică prostituția (închisoare de la 6 luni la 3 ani, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă), precum și norme de corelare a conținutului infracțiunilor prevăzute de art. 220 (act sexual cu un minor), art. 221 (coruperea sexuală a minorilor), inclusiv incriminarea distinctă a unei noi forme de corupere sexuală a minorilor constând în:

Fapta unui major de a incita un minor care nu a împlinit vârsta de 15 ani, prin mijloacele de transmitere la distanță, prin intermediul comunicării electronice sau al rețelelor sociale, la comiterea oricărui act de natură sexuală asupra sa, asupra unei persoane sau împreună cu o persoană, inclusiv atunci când actul de natură sexuală nu este comis se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

În cazul infracțiunii de Pornografie infantilă s-a incriminat distinct și fapta unui major de a solicita unui minor să înregistreze, să producă, să distribuie, să expună sau să transmită prin orice mijloace, inclusiv prin mijloace de comunicații electronice sau pe rețele sociale, imagini, videoclipuri sau alte materiale pornografice care îl prezintă pe minorul respectiv având un comportament sexual explicit, pedeapsa propusă fiind închisoare de la 6 luni la 5 ani.

Având în vedere numeroasele probleme din practica organelor judiciare care investighează infracțiunea de incest (art. 377 Cod penal), s-a completat conținutul infracțiunii incluzând și actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală săvârșite în condițiile alin. (1).

Distinct de propunerile de modificare aduse Codului penal, inițiatorii propun și modificarea unor norme procedurale din Codul de procedură penală pentru o mai bună protecție juridică și psihologică a victimelor copii pe durata investigațiilor și a procesului penal.

Astfel au fost propuse modificări ale normelor procesuale care au ca obiect:

- dreptul victimei de a fi informată cu privire la orice măsuri relevante adoptate pentru protecția sa în caz de eliberare sau evadare a autorului infracțiunii;
- obligația (și nu opțiunea subiectivă) a organului judiciar de dispune dispune una sau mai multe dintre măsuri în cazul persoanelor vătămate pentru care a fost stabilită în condițiile

legii existența unor nevoi specifice de protecție, fără a aduce atingere bunei desfășurări a procesului ori drepturilor și intereselor părților, cum sunt:

a) audierea acestora în incinte concepute sau adaptate acestui scop

b) audierea acestora prin intermediul sau în prezența unui psiholog sau a altui specialist în consilierea victimelor;

c) audierea acestora, cât și eventuala lor reaudiere se realizează de aceeași persoană, dacă acest lucru este posibil și dacă organul judiciar apreciază că aceasta nu aduce atingere bunei desfășurări a procesului ori drepturilor și intereselor părților.

c)¹ audierea acestora prin videoconferință sau alte mijloace tehnice de comunicare la locul unde beneficiază de măsura de protecție a cazării temporare.

- obligatia audierii victimei minore prin mijloace tehnice audio video, iar in imposibilitate – înregistrarea audio se realizeaza in toate cazurile cu minori.

- În cazul infracțiunilor comise de minorii cu vârsta între 13 și 18 ani se dispune efectuarea unei expertize medico-legale psihiatrice, stabilindu-se totodată termenul de prezentare în vederea examinării.

- asistarea de către avocat nu doar a suspectului, ci și a **persoanei vătămate**, respectiv a inculpatului și a celorlalte părți, atunci când asistența este obligatorie.

- Din oficiu sau la solicitarea expresă a persoanei vătămate sau a procurorului, ședința de judecată este declarată nepublică pentru tot cursul său dacă persoana vătămată este minoră și este victima uneia dintre infracțiunile prevazute de art. 197, art. 199, art. 208- 209, art. 211, art. 218-221 și art. 223 din Codul penal.

- Cauzele cu persoane vătămate minore, victime ale uneia dintre infracțiunile prevazute de art. 197, art. 199, art. 208- 209, art. 211, art. 218-221, art. 197 și art. 223 din Codul penal, se vor judeca de urgență și cu precădere, în condițiile art. 355.

- Când persoana vătămată este minor cu vârsta mai mică de 15 ani, victimă a a infracțiunilor prevazute la alin. (3¹), instanța, dacă apreciază că administrarea anumitor probe poate avea o influență negativă asupra sa, va dispune îndepărtarea minorului din ședință. În aceleași condiții pot fi îndepărtați temporar din sala de judecată și părinții ori tutorele, curatorul ori persoana în îngrijirea sau în supravegherea căreia se află temporar minorul.

Modificările propuse la Codul de Procedura penala au avut in vedere normele europene stabilite prin Directiva 2012/29/UE de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului.

3. EFECTELE PROIECTULUI DE ACT NORMATIV ASUPRA LEGISLAȚIEI ÎN VIGOARE

Urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ, următoarele acte normative vor fi modificate:

- Legea nr. 286/2009 privind Codul Penal
- Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală

Față de cele expuse, solicităm dezbaterea și adoptarea prezentei propuneri legislative.

Inițiatori,

Senator Laura-Iuliana SCANTEA

Senator Alina - Ștefania GORGHIU

Senator Laura FULGEANU MOAGHER

Senator Claudia - Mihaela BANU

Senator Raluca Gabriela IOAN

Deputat Laura Cătălina VICOL - CIORBA